

Ale kommun (KF)

KF Verksamhetsplan med budget 2020

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	4
2	Visionen - Lätt att leva.....	5
3	Våra övergripande prioriteringar	6
4	Strategiska målsättningar	8
5	1 Ekonomisk översikt	13
6	2 Bilagor	18

1 Inledning

Utmaningar som vi står inför, med bland annat befolkningsökning, kompetensförsörjningsbehov, klimatförändringar och ökande psykisk ohälsa ställer krav på prioriteringar, nytänkande, smarta, medskapande lösningar och nya arbetssätt. För att stärka den lokala demokratin och få bättre effekt av politiska ambitioner och gjorda insatser behöver vi minska detaljstyrning och kontroll och istället öka tillit och fokus på behov. En struktur som går samman med kulturen ges större förutsättningar för att ta tillvara på organisationens kompetens och förmågor. Med ett större fokus på tillit, dialog och färre områden i strukturen kommer vi också kunna få genomslag av den politiska viljan och bättre kunna nå de politiska ambitionerna.

Visionen är en viktig ledstjärna för att kunna göra rätt vägval i en organisation och verklighet i ständig rörelse. Världen idag och dess komplexa frågor är inte förutsägbara, vilket ställer krav på nya sätt att hantera våra utmaningar på. Det ställer också krav på att vi får en större förståelse och känner ett ansvar för helheten. Med färre fokusområden, vägledande principer och en tydlig riktning mot tillit skapas ett underlag för ökat engagemang i hela organisationen. Även politiskt styrning och uppföljning görs mer genom dialoger än via rapporter.

Övergripande fokus i Verksamhetsplanen är på dem vi är till för, samhället, invånarna och deras behov, önskemål och upplevelser. Verksamhetsplanen 2020 är ett styrdokument som aktivt följs upp genom verksamhetsdialog där prioriteringar tydliggörs och förmågor, lärande och engagemang tas tillvara. Vilket i sin tur stimulerar delaktighet, förståelse, samverkan och samarbeten.

I Ale är ledarens roll att tillsammans med sina medarbetare skapa en kultur som kretsar kring dem vi är till för, där fokus flyttas från gruppens effektivitet och organisationens struktur till invånarnas och samhällets behov. För att hantera utmaningar behöver mandat att agera ges dem som närmast berörs; alla medarbetare som möter våra invånare, brukare och företagare. Med ökat förtroende för medarbetarnas förmågor och kompetens tillsammans med en ledning med fokus på att ta ansvar för helheten skapas förutsättningar för att använda resurser på ett effektivt sätt. En verksamhet som i högre grad präglas av tillit och kontinuerlig dialog, ställer också krav på framtida ledarskap och styrning.

Vi vill ha en organisation som tänker, känner och lever Ett Ale. Vi behöver få pengarna att räcka längre och vi måste ha allas hjälp att nå dit. Genom att engagera alla delar i organisationen kan vi få fler att bidra med smarta lösningar, effektiviseringar och öka kvalitén. Vi vill ha en modig och stolt organisation som vill vara med och förändra och förbättra och som känner stolthet över sitt och sina kollegors arbete.

Sammantaget har ovanstående också gett ett nytt angrepps- och arbetssätt vid framtagandet av verksamhetsplanen. Verksamhetsplan 2020 tar avstamp i Ales vision 2025, nuläges beskrivning i "Alesamhällets utveckling", samt inriktningsdokument från politiken. En viktig utgångspunkt i arbetet är också Agenda 2030 och de globala hållbarhetsmålen.

2 Visionen - Lätt att leva

I Ale är det nära till skola, arbete och sköna naturupplevelser. Det centrala läget i Götaälvdalen med närhet till Göteborgs storstadspuls är en tillgång.

Visionen är Lätt att leva. Med detta menar vi att vi:

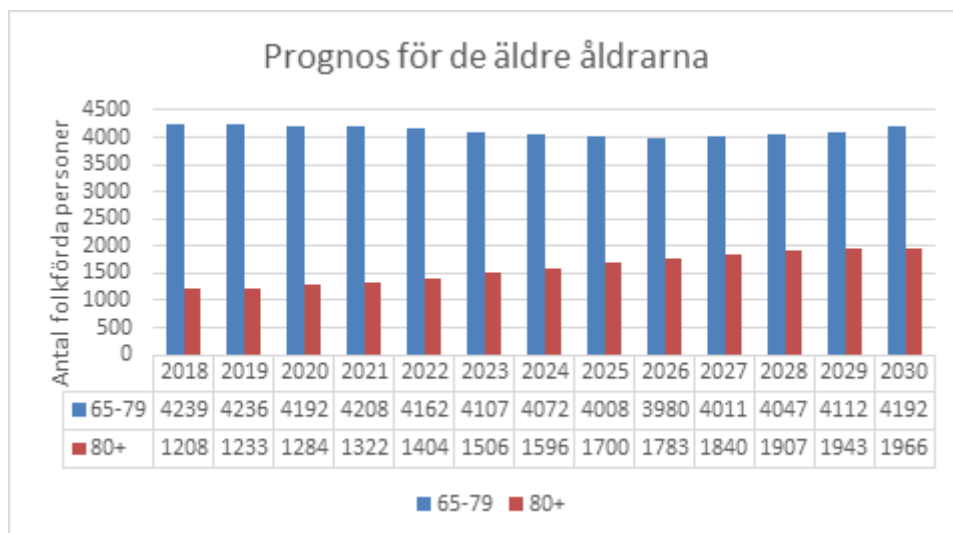
- antar utmaningar med lust och energi
- tillsammans ska förenkla och underlätta människors vardag
- förädlar våra tjänster och service
- värnar om den gemensamma livsmiljön och ger aleborna livskvalitet

Med mod, samarbete och energi skapar vi en levande kommun för både invånare och företagare. Vi ger Aleborna livskvalitet och inspiration att förverkliga sina drömmar, här är det lätt att leva. Som hjälpmedel på resan mot år 2023 har politiken gjort en strategisk plan, som pekar ut vilka områden vi ska fokusera på och vad vi behöver göra. Den hjälper oss att arbeta i visionens riktning och säkerställer att vi gör rätt saker för Aleborna.

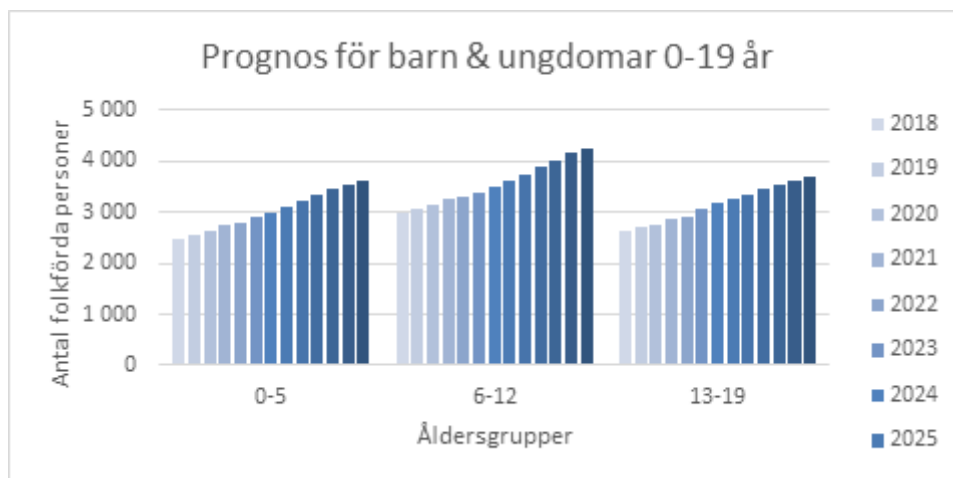
3 Våra övergripande prioriteringar

Vi behöver rikta kraften inåt i organisationen för nytänkande, medskapande lösningar och nya arbetssätt. Från samverkan till samarbete.

Samhällsutmaningarna vi står inför som bland annat den demografiska utmaningen, befolkningsökning och kompetensförsörjning ställer krav på att vi får en större förståelse och känner ett ansvar för helheten. Då kan också effektiviseringar bidra till att medel frigörs till behov som är prioriterade.

Diagrammet visar prognos för befolkningsutvecklingen i de äldre åldersgrupperna.

Diagrammet visar prognos för befolkningsutvecklingen i de yngre åldersgrupperna.

Organisatoriska utmaningar – En arbetsplats som präglas av delaktighet, inflytande och ansvar ger förutsättningar för en verksamhet som ständigt utvecklas och en stolthet över det arbete som dagligen sker. När vi lutar på varandra, på våra olika professioner och lägger fokus på att utvecklas för de vi är till för kommer vi att må bättre på jobbet, bli en attraktivare arbetsplats och leverera ännu bättre service till Aleborna. Vi vill ha en modig organisation. Vi behöver förändra strukturer och arbetssätt som hindrar framgång.

Uppdrag

För att nå ovanstående ska ledning och styrning förändras och plan för uppföljning och avstämningpunkter ska tas fram

Inom följande fokusområden som knyter an till Agenda 2030 ska framgångsfaktorer följas upp.

- hälsa och välbefinnande (Agenda mål 3)
 - god utbildning för alla (Agenda mål 4)
 - anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt (Agenda mål 8)
 - hållbara städer och samhällen (Agenda mål 11)
 - bekämpa klimatförändringar (Agenda mål 13)
- Samt även genomförande och globalt partnerskap (Agenda mål 17) som stöd i genomförandet

4 Strategiska målsättningar

4.1 Hälsa och välbefinnande (mål 3)

Alla människor ska ha möjlighet till god hälsa och välbefinnande. Hälsan har en avgörande betydelse för människors möjlighet att klara skolan, arbeta, försörja sig och leva ett självständigt liv.

Fler och fler känner att det är för stor distans mellan makthavare, politiker och invånare. Samtidigt som fler uttrycker att de känner ett stort avstånd till politiker och de politiska partierna tappar medlemmar säger fler och fler att de vill vara med och påverka, det är en komplex situation och vi behöver använda nya verktyg. Ale har arbetat med ett unikt dialogarbete i arbetet med Ale 360 grader och vi behöver knyta ihop fler delar av dialog och samverkan i den formen. Det viktiga demokratiarbete som pågår för att involvera fler unga personer är en viktig pusselbit i att möta invånarnas känsla av att inte ha påverkan över politiska beslut. För att nå våra målsättningar är det kritiskt att även det interna arbetet, inom organisationen, utvecklas med en utökad dialog och ett utökat samarbete som ska leda till en ökad förståelse och stolthet för varandras arbete. Detta demokratiarbete ska fortsätta.

Inom organisationen pågår ett arbete där tillitsbaserad styrning och salutogent förhållningssätt används för att öka tillit och känsla av sammanhang, ett arbete som ska fortsätta framgent.

Känsla av sammanhang uppnås bland annat genom att man som individ känner tillhörighet och upplever tillvaron som meningsfull och begriplig. Att engagera sig i frågor som uppfattas som betydelsefulla är ett sätt att öka känslan av sammanhang.

Civilsamhället och ideella krafter är viktiga för alla samhällen. Genom att ha en öppen dialog med föreningar och andra ideella initiativ för att se hur vi kan stötta dem kan vi bidra till att civilsamhället fortsätter finnas och får möjlighet att växa. Kultur ska finnas tillgänglig för alla Alebor, i stort och smått, i vardagen och vid större evenemang. För att nå det behövs en långsiktig strategi för hur kulturlivet ska växa och göras tillgängligt för fler. Strategin ska innehålla planer för hur kommunen i dialog och samarbete med olika delar av Ales kulturliv uppnår målet att tillgängliggöra kultur för alla Alebor.

Den psykiska ohälsan i Ale ökar i flera åldersgrupper, framförallt bland unga vuxna och utvecklingen är liknande på nationell nivå. Strategier för att öka den upplevda psykiska hälsan är avgörande för att närma sig målsättningen. Hälsa och välbefinnande och även psykisk hälsa har bäring på flera andra målsättningar. Exempelvis får sambandet mellan unga människors upplevda psykiska hälsa och målsättningen God utbildning för alla betraktas som starkt. Då det är välkänt att tidiga insatser, om de utförs rätt, ger störst effekt behöver vi vara modiga och välja insatser för de yngre när medel frigörs.

FRAMGÅNGSFAKTORER ATT FÖLJA UPP

- Fortsatt arbete med att utveckla metoder för dialog både externt och internt
- Utveckla nya samarbeten med civilsamhälle och ideella krafter
- Utredda vad som främjar psykisk hälsa och satsa på insatser som styr i den riktningen

4.2 God utbildning för alla (mål 4)

Säkerställa en inkluderande och jämlik utbildning av god kvalitet och främja livslångt lärande för alla. Inom ramen för God utbildning för alla görs ett avgörande arbete mot social hållbarhet. Att bli behörig till gymnasiet är för varje individ ett avgörande steg för framtiden. Alla skolformers mål är att nå så långt som möjligt i varje barns och elevs lärande, utveckling och välmående. Att utbilda för ett långsiktigt hållbart samhälle innebär att bygga en god grund med kunskap, bildning och innovation.

FRAMGÅNGSFAKTORER ATT FÖLJA UPP

- **Lika möjligheter till framgångsrikt lärande**
Här innefattas allas lika tillgång till god utbildning, lika kvalitet på utbildningen oavsett vilken förskola eller skola man går på samt att lyckas kompensera för barns och elevers skilda förutsättningar.

- **Förändrade samhällsstrukturer i Ale Kommun**
En varierad sammansättning av barn och elevgrupper gynnar alla barns och elevers möjlighet till framgångsrikt lärande samt motverkar segregation.
- **Tidiga samordnade insatser**
Då det är välkänt att tidiga insatser, om de utförs rätt, ger störst effekt behöver vi vara modiga och välja insatser för de yngre när medel frigörs.
- **Tillit och sammanhangsskapande**
För att barn och elever ska förberedas för att bidra till att möta framtidens utmaningar krävs att de och pedagogerna finns i en organisation där samarbete och innovation främjas. Traditionell styrning och organisation ska utvecklas mot dialog i ett gemensamt sammanhang.
- **Strategi för hur personaltätthet ska öka**
En långsiktig strategi för hur relevanta personalgrupper ska kunna öka ska tas fram. Att nå snittet för riket avseende personaltätthet inom förskola och fritidshem ska vara målet.
- **Hållbar kompetensförsörjning**
Utbildningsverksamheterna står inför stora utmaningar avseende kompetensförsörjning. Vi behöver kraftfulla strategier för att behålla, rekrytera och utveckla chefer och medarbetare men även nya arbetsorganisationer och yrkesroller.

4.3 Anständiga anställningsvillkor och ekonomisk tillväxt (mål 8)

Alla människor ska ha ett arbete där arbetsvillkor och arbetsmiljö ger förutsättningar för personlig utveckling. Goda arbetsplatser är inkluderande, involverande och inspirerande. Goda arbetsplatser skapar meningsfull sysselsättning och möjlighet till egenförsörjning vilket ökar förutsättningarna för delaktighet och känsla av sammanhang.

FRAMGÅNGSFAKTORER ATT FÖLJA UPP

- **Fortsatt driva Full och produktiv sysselsättning med fokus på människor som står utanför arbetsmarknaden**
- **Arbeta med innovativ kompetensförsörjning inom de områden där bristyrken identifieras inom den kommunala organisationen**
- **Skapa framtida arbetstillfällen inom den egna organisationen och i samarbete med lokala näringslivet**
- **Fullfölja Näringslivsstrategin**

4.4 Hållbara städer och samhällen (mål 11)

85 procent av Sveriges befolkning bor i tätorter vilket ger tillgång till ett rikt socialt liv och närhet till en bra samhällsservice och ett bra kulturutbud. Men det finns också utmaningar som bostadsbrist, segregation och utanförskap, klimat och miljöpåverkan. Ale växer snabbt och det finns nu möjlighet att förändra samhällenas förutsättningar. Ny bebyggelse ska planeras hållbart och med en förmåga att stå emot, anpassa och återhämta sig efter sociala- och klimatmässiga påfrestningar. Grön- och blåstruktur ska säkerställas efter dess potential att bidra med ekosystemtjänster, värden och tjänster för människan och för bevarande av biologisk mångfald. Bevarande av ekosystemtjänster blir särskilt viktigt för att kunna anpassa samhällena till ett förändrat klimat.

Den fysiska miljön ska skapa förutsättningar för hållbart resande och även ge möjlighet till fysisk

aktivitet i vardagen. Särskilt viktigt är barns möjlighet att kunna och vilja röra sig i samhället. Känslan av otrygghet är påtaglig i såväl Sverige som Ale och insatser för att minska den ska genomsyra arbetet med fysiska miljöer. Närhet till grönområden i och i anslutning till tätorterna är särskilt viktigt för barn, äldre, rörelsehinderade och människor utan bil. Jordbruk är av nationell betydelse och jordbruksmarken som naturresurs är viktig för vår livsmedelsförsörjning.

Kultur ska finnas tillgänglig för alla Alebor, i stort och smått, i vardagen och vid större evenemang.

FRAMGÅNGSFAKTORER ATT FÖLJA UPP

- **Förändra samhällsstrukturer i Ale Kommun**
Genom att skapa förutsättningar för typer av boenden det är ont om i Ale, såsom mindre hyresrätter på andra orter än Nödinge och Nol och fler premiumboenden kan segregationen minska och fler kan bo kvar i Ale när villan blivit för stor.
- **Infrastruktur och lokalförsörjning som möter nuvarande och framtida behov**
- **Möjliggöra för andra samhällsaktörer att vara med och lösa samhällsutmaningar**
- **Det långsiktigt hållbara Ale planeras genom arbetet med ny översiktsplan**
- **Strategi för hur kulturlivet ska växa och göras tillgänglig för fler**

4.5 Bekämpa klimatförändringarna (mål 13)

Effekterna av klimatförändringarna påverkar oss alla på olika sätt, exempelvis vid torka, vattenbrist, översvämningar och hot mot hälsa och säkerhet. Som kommun påverkar vi utvecklingen när vi planerar nya och befintliga samhällen, hur vi upphandlar och väljer varor och tjänster och hur vi samarbetar med näringsliv och invånare. För att nå Parisavtalets mål om att hålla den globala uppvärmningen under 2 grader måste flera saker göras. Uttrycket "många bäckar små..." kan vara ett pedagogiskt sätt att förstå hur det kan spela roll för den globala uppvärmningen vad vi gör i Ale. Vi ska växla upp medvetenheten kring konsumtionsbaserade utsläpp inom den egna organisationen för att nå framgång i att kommunen verkligen minskar sin klimatpåverkan. När vi är framgångsrika inom det området kommer vi få minst dubbeleffekt, en minskning av klimatpåverkan och en ekonomisk besparing. Kommunen har en viktig roll i att vara ett föredöme samt att tillhandahålla tjänster till Ales invånare som bidrar till att minska utsläppen.

FRAMGÅNGSFAKTORER ATT FÖLJA UPP

- **Minska de konsumtionsbaserade utsläppen**

Minska de konsumtionsbaserade utsläppen, både inom förvaltningen och i övriga samhället. Verktyg ska tas fram som säkerställer att det sker och att arbetet följs upp.

- **Fullfölja energi och klimatstrategin**
- **Arbetet med klimatsmart upphandling**

4.6 Genomförande (mål 17)

Agenda 2030 målen är globala men arbetet måste ske på alla nivåer, globalt, nationellt, regionalt och lokalt. Samhällsutmaningarna är svåra och komplexa och samarbete krävs mellan offentliga aktörer, näringsliv, civilsamhälle och inom organisationerna för att de ska lösas. Traditionell styrning och organisation ska utvecklas mot dialog i ett gemensamt sammanhang. Utmaningar som kommunen står inför, med bland annat befolkningsökning och kompetensförsörjning ställer krav på prioriteringar, nytänkande, smarta, medskapande lösningar som också genom effektiviseringar frigör medel till behov som är prioriterade. Det ställer också krav på att vi får en större förståelse och känner ett ansvar för helheten. Idag saknas i vissa delar rent organisatoriska och ekonomiska styrmedel för att så sker. Det råder personalbrist för flera yrkesgrupper. Personal inom bristyrken ska användas där och till de arbetsuppgifter de behövs och vi ska överväga andra yrkeskategorier för övriga typer av arbetsuppgifter. Detta innebär att möjligheten att göra karriär inom sin arbetsplats eller sitt arbetsområde ökar. En arbetsplats som präglas av delaktighet, inflytande och ansvar ger förutsättningar för en verksamhet som ständigt utvecklas och en stolthet över det arbete som dagligen sker. När vi litat på varandra, på våra olika professioner och lägger fokus på att utvecklas för de vi är till för kommer vi att bli en attraktivare arbetsplats och leverera ännu bättre service till Aleborna. Vi vill ha en modig organisation.

Digitalisering, innovation och teknologiska framsteg är en nyckel till att finna hållbara lösningar för såväl ekonomiska som miljömässiga och sociala utmaningar. Därför är digitaliseringen i Ale en viktig faktor i arbetet med Agenda 2030. Digitaliseringen ger oss fantastiska möjligheter kring hållbarhet, allt från smarta samhällen och att

kunna använda resurser mer effektivt, till digitala möten och att stödja undervisning i skolan. Det handlar bland annat om att ha tillgänglig data 365 dagar om året, ha en infrastruktur med bredband, wifi och öppna nät, att följa säkerhetsförfordningar kopplat till data och anpassa verksamhet efter ny dataskyddsförordning.

FRAMGÅNGSFAKTORER ATT FÖLJA UPP

- **Strategi för att behålla, rekrytera och utveckla chefer och medarbetare**
- **Möjliggöra för nya samarbeten och effektivare resursanvändning**
- **Möjliggör medverkan för organisationen och andra aktörer i genomförandet av verksamhetsplan och budget**
- **Digitalisering är en förutsättning för en hållbar utveckling och att kommunen även på sikt skall klara att finansiera sina åtaganden. En utredning ska visa hur detta ska ske på bästa sätt.**
- **De personliga mötena är viktiga för att organisationen ska bli trygg och delaktig**
- **En större förståelse och en ökad känsla av ansvar för helheten.**
- **Bättre organisatoriska och ekonomiska styrmedel för att så sker.**

Vi behöver fokusera mer på att mötas och ha dialog kring nödvändiga frågor och utmaningar. Vi är övertygande om att det är i själva mötet som det händer och där vi hittar lösningar för att komma framåt i en fråga. För Ale kommun innebär detta i praktiken att vi inför 2020 tänker:

- Minska antalet skrivna rapporter från alla chefer som idag sker månadsvis.
- Införa strukturerade dialogmöten där respektive sektorledning träffar representanter ur förvaltningsledningen ett antal gånger om året för att djupa i de frågeställningar och utmaningar som sektorn har och står inför. Vi ser också dialogmöten mellan nämndernas presidier och kommunstyrelsens presidier. Där fokus läggs på vad vi tillsammans kan göra för att komma framåt.
- Inom respektive sektor och mellan sektorer ska chefer och medarbetare träffas för att få information och utbyta erfarenheter och kunskap för att utveckla och effektivisera verksamheten
- Verksamheten kommer vidare att se över mötesstruktur och vad som behöver kompletteras med och förändras utifrån hur det är idag

4.7 Särskilda uppdrag till nämnderna

Uppdrag	Ansvarig nämnd	Klart maj 2019	Beräknas klart 2019	Fortsätter 2020
Innovativa grepp för att minska barngrupperna i förskolan	Utbildningsnämnden			X
Skapa mötesplatser såsom lekplats med utegym	Kultur- och fritidsnämnden		X	
Landsbygdsprogram ska tas fram	Kommunstyrelsen		X	
Prioritera åtgärder utifrån den sociala kartläggningen "Att leva i Ale"	Kommunstyrelsen			X
En belysningsstrategi ska tas fram	Samhällsbyggnadsnämnden		X	
Korta handläggningstiden för bygglov	Samhällsbyggnadsnämnden	X		
Nya grepp för att rekrytera, framför allt inom sektor samhällsbyggnad	Kommunstyrelsen		X	
Fler verksamheter ska drivas med intraprenad som driftsform	Samtliga nämnder		X	
Mark för företagsetableringar ska färdigställas	Kommunstyrelsen			X
Omgående starta upp ÖP-arbetet	Kommunstyrelsen	X		
Införa en digital agenda för effektiv och gemensam användning av ny teknik	Kommunstyrelsen		X	
Göra återvinningsstationen (Sörmosen) mer tillgänglig genom att ha öppet på söndagar	Samhällsbyggnadsnämnden		X	
Öka fokus på barns psykiska ohälsa – utredning	Kommunstyrelsen		X	
En plan för att motverka hedersförtryck ska tas fram	Kommunstyrelsen			X
Utveckla arbetet med motprestation vid försörjningsstöd	Omsorgs- och arbetsmarknadsnämnden			X

Uppdrag	Ansvarig nämnd	Klart maj 2019	Beräknas klart 2019	Fortsätter 2020
Säkerställa tillgång till lokaler för äldre	Kultur- och fritidsnämnden		X	
Snabbare klottersanering	Service-nämnden	X		
Stödja nattvandrarföreningarna	Kultur- och fritidsnämnden	X		
Titta på ekonomiska och miljömässiga konsekvenser av att ändra kraven vid byggnation till att motsvara Breeam och/eller Leed* * väl använda och välkända miljöcertifieringssystem	Service-nämnden		X	
Införa fria pensionärsresor inom Ale kommun dygnet runt	Kommunstyrelsen		X	
Fler säkra cykelvägar, en alternativ standard ska beaktas. Prioritera väg 1978	Samhällsbyggnadsnämnden			X
Sittplatser i våra centralorter samt längs med våra promenadstråk, gärna tillsammans med AME	Samhällsbyggnadsnämnden, gärna med AME		X	
En översyn av och samordning av styrande riktlinjer och styrdokument antagna på kommunal nivå, behöver ske	Kommunstyrelsen		X	
Utveckla digitala verktyg som en "Guide till Ale"	Kultur- och fritidsnämnden		X	
Kommunens sätt att hantera inköp ska ses över i syfte att stärka avtalstroheten	Kommunstyrelsen		X	
SMS-tjänst ska införas, där fastighetsägaren får ett SMS dagen innan ett kärl ska tömmas	Samhällsbyggnadsnämnden			X
Omsorgs- och arbetsmarknadsnämndens uppdrag renodlas och Arbetsmarknadsenhetens organisatoriska tillhörighet utredas.	Kommunstyrelsen		X	
Vuxenutbildningens organisatoriska tillhörighet ska utredas, särskilt ska beröringsytor med Arbetsmarknadsenheten beaktas	Kommunstyrelsen		X	
Ett integrationsprogram ska tas fram	Kommunstyrelsen och Omsorgs- och arbetsmarknadsnämnden		X	
Möjligheten att införa Smart Bildning, eller liknande system, ska utredas	Service-nämnden			X
En trygghetsstrategi ska tas fram	Kommunstyrelsen		X	
Tillitsbaserad styrning	Utbildningsnämnden			X
Rensa antalet verktyg för att istället utveckla processer	Kommunstyrelsen		X	
Nyckeltal för psykisk ohälsa			X	
Klimatanpassningsplan ska fortsätta				X
Bakomliggande orsaker till psykisk ohälsa				X

5 1 Ekonomisk översikt

Finansiella jämförelsetal	Utfall 2017	Utfall 2018	Budget 2019	Budget 2020	Prognos 2021	Prognos 2022	Prognos 2023
Resultat (Mkr)	39,0	40,1	78,0	76,0	79,0	84,0	87,0
Nettokostnadsandel (%)	97,6%	97,7%	95,8%	96,0%	96,0%	96,0%	96,0%
Nettokostnad (Mkr)	1 614,3	1 694,5	1 747,3	1 826,3	1 891,0	1 984,9	2 042,9
Nettokostnad per invånare (kr)	53 413	54 791	55 585	56 918	57 539	59 658	59 558
Procentuell ökning (%)	2,8%	2,6%	3,5%	2,4%	1,1%	3,7%	-0,2%
Anläggningstillgångar per invånare (kr)	48 132	49 715	64 424	65 879	77 242	90 270	95 873
Extern låneskuld (Mkr)	367,3	367,1	763,8	760,6	1 114,2	1 491,1	1 722,2
Låneskuld per invånare (kr)	12 153	11 870	24 299	23 703	33 903	44 816	50 210
Låneskuld per invånare (inkl. borgen och pensionsskuld)	48 612	47 057	60 658	61 130	72 389	84 704	89 195
Soliditet (exkl. ansvarsförbindelse, %)	50,1%	50,4%	44,4%	45,2%	40,7%	37,1%	36,1%
Soliditet (inkl. ansvarsförbindelse, %)	18,6%	20,3%	21,3%	23,0%	22,4%	21,9%	22,6%
Avskrivningar	92,2	97,1	105,9	116,6	131,7	139,6	161,9
Avskrivningar + resultat	131,2	137,2	183,9	192,6	210,7	223,6	249
Självfinansieringsgrad	105,3%	75,6%	50,1%	55,7%	37,9%	37,0%	55,7%
Självfinansieringsgrad perioder (exkl. taxa)	66,9%	53,3%	56,3%	56,6%	53,9%	51,8%	50,2%
Invånare (antal)	30 223	30 926	31 434	32 087	32 865	33 271	34 301

5.1 Skatteintäkter och statsbidrag för Ale 2020

Beräkningen av kommunalskatten och de generella statsbidragen innebär 74,4 Mkr i ökad skatteprognos mellan budget 2019 och 2020. Av detta simuleras skatteunderlaget med kommunens egen befolkningsprognos som utgör 14 mkr i ökade skatteintäkter och inkomstutjämningsbidrag. Sedan 2018 tar Ale även del av eftersläpningsersättningen som utgör för 2020 utgör 8 mkr av den totala ökningen.

Eftersläpningsersättningen baseras på två kriterier. Dels ska antalet invånare öka i genomsnitt med minst 1,2 procent per år under en fyraårsperiod med utgångspunkt sex år innan aktuellt budgetår. Utöver detta ska befolkningen vuxit med 1,2 procent året innan det aktuella budgetåret. När båda dess kriterier är uppfylla ersätts kommunen med de intäkter som det överskjutande antalet invånare skulle ha genererat i form av skatteintäkter och utjämningsbidrag. För 2020 så uppfyller kommunen troligen kraven, därför används 100 procent av summan i prognosen. Eftersom denna ersättning kan förändras hastigt samt att regeringen granskar ersättningsmodellen används 50 procent av kostnadsutjämnings i den simulerade skatteprognosen som ligger till grund för budgeten för 2021 - 2023.

5.2 1.2 Oförändrad skattesats

Verksamhetsplanen 2020–2023 bygger på en oförändrad skattesats på 21:87 kr.

5.3 1.3 Skatteprognos för Ale kommun

Ale kommuns skatteprognos för åren 2019–2023 framgår i tabellen nedan som baseras på SKLs prognos enligt cirkulär 19:21 (2019-05-02). Kommunen står inför en befolkningsstillväxt framöver och har därför valt att simulera skatteintäkterna med kommunens egen befolkningsprognos. Detta innebär både ökad kommunalskatt och generellt statsbidrag samt att kommunen får del av eftersläpningsersättningen eftersom kommunens befolkning förväntas öka med mer än 1,2 procent per år.

Kommunalskatt och generella statsbidrag (Mkr)	Budget 2019	Prognos 2019*	Budget 2020	Prognos 2021	Prognos 2022	Prognos 2023
Kommunalskatt	1 500,3	1 495,6	1 541,3	1 589,1	1 647,9	1 712,2
* Preliminär kommunalskatt	1 500,3	1 513,9	1 541,3	1 589,1	1 647,9	1 712,2
* Avräkning 2018						
* Avräkning 2019		-18,3				
Utjämningsbidrag	211,3	253,8	246,4	254,1	263,5	273,7
*Inkomstutjämningsbidrag	218,1	242,2	246,6	254,3	263,7	274,0
*Kostnadsutjämningsbidrag	-6,8	11,6	-0,2	-0,3	-0,3	-0,3
Regleringsbidrag/avgift	13,3	21,6	34,4	36,2	27,9	18,9
Strukturbidrag	0,0					
LSS-utjämningsbidrag	11,6	11,5	3,8	3,8	3,8	3,8
Kommunal fastighetsavgift	56,5	56,2	58,3	58,3	58,3	58,3
Välfärdsmiljarderna (Flyktingvariabeln)*	7,2	7,1	4,6	0,0	0,0	0,0
Egen befolkningsprognos**	20,0		14	40	83	100
Eftersläpningssättning (50 procent)***	16,7		8	7	10	2
TOTALT	1 836,9	1 845,8	1 911,3	1 988,9	2 094,9	2 168,8
Årlig förändring av prognos			65,5	77,6	106,0	73,8
Förändring budget/prognos		9,0	74,4			

*) Delen av välfärdsmiljarderna som är kopplade till flyktingvariabeln ligger utanför skatteprognosen. Beloppet för 2019 är beslutat. För åren 2020-2023 används SKLs prognos.

**) Förändringen av skatteintäkterna när Ale kommuns egen befolkningsprognos används för att simulera skatteintäkterna. Avser 2019-2023.

***) 50 % används genomgående till befolkningstillväxten uppfyller kraven på eftersläpningssättning. För 2020 används 100 %.

5.4 1.4 Resultaträkning

Resultatposter (Mkr)	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020	Prognos 2021	Prognos 2022	Prognos 2023
Verksamhetens nettokostnader	-1 717,5	-1 769,7	-1 848,9	-1 915,1	-2 009,8	-2 071,8
Avsättning till omställningsfond	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ram	-1 717,5	-1 769,7	-1 848,9	-1 915,1	-2 009,8	-2 071,8
Avskrivningar	-97,1	-105,9	-116,6	-131,7	-139,6	-161,9
avgår kapitalkostnader	120,1	128,3	139,2	155,8	164,5	190,8
Återbäring AFA-försäkring	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Nettokostnad	-1 694,5	-1 747,3	-1 826,3	-1 891,0	-1 984,9	-2 042,9
Skatteintäkter/Generella statsbidrag*	1 734,4	1 792,9	1 884,2	1 941,5	2 001,4	2 066,9
Välfärdsmiljarderna (Flyktingvariabeln)		7,2	4,6			
Egen befolkningsprognos	0,0	20,0	14,1	40,2	83,2	99,7
Eftersläpningssättning	0,0	16,7	8,5	7,2	10,4	2,1
Finansiella intäkter	4,1	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0
Finansiella kostnader	-3,9	-14,6	-12,0	-21,9	-29,1	-41,9
Avgår resultat för affärsverksamheten	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	40,1	78,0	76,0	79,0	84,0	87,0

Nettokostnadsandel	97,7%	95,8%	96,0%	96,0%	96,0%	96,0%
--------------------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

5.5 1.5 Kommunbidrag till nämnderna

I de kommunbidrag som varje nämnd får till sitt förfogande har de specialdestinerade statsbidragen och de olika taxorna och avgifterna redan räknats de berörda nämnderna till godo. Grunden för kommunbidragen är kommunalskatten och den kommunalekonomiska utjämningen.

Nämnderna har kompenserats utifrån de uppdragsförändringar som sker mellan åren förenat med befolkningsförändringar. Ersättningen baseras på bokslutet 2019 som divideras med antalet invånare per verksamhetsområde. Ale kommuns egen befolkningsprognos används därefter för att räkna fram ersättningen för det förändrade uppdraget inför kommande budgetår där 80 procent av befolkningsförändringen räknas upp. Äldreomsorgen grupperas i intervaller där ersättningen dubblas vart femte år. Slutligen justeras nämndernas ramar utifrån resultatet 2019 och indexuppräknings. För 2020 motsvarar ej uppräknings 80 % då skatteintäkterna ej ökar i den takt som krävs för att finansiera den kostnadsökningen.

Kommunbidrag (Mkr)	Budget 2019	Förändring	Budget 2020
Utbildningsnämnd	869,224	41,429	910,653
Kultur och fritidsnämnd	82,221	3,401	85,622
Omsorgs- och arbetsmarknadsnämnd*	548,596	39,207	587,803
Samhällsbyggnadsnämnd	56,795	2,145	58,941
Kommunstyrelsen**	170,750	6,656	177,406
Övriga nämnder:			
* Överförmyndarnämnd	2,754	0,110	2,864
* Revision	1,100	0,100	1,200
* Valnämnd	0,500	-0,500	0,000
*Jävsnämnd	0,160	0,000	0,160
Pensionskostnader och pensionsreserv	37,000	0,000	37,000
Finansreserv*		0,000	0,000
Servicenämnd	0,600	-13,350	-12,750
Totalt	1 769,701	79,199	1 848,900

5.6 1.6 Övriga ekonomiska förutsättningar

- Principen är att 80 % av det ökade uppdraget räknas upp årligen. För 2020 motsvarar ej uppräknings 80 % då skatteintäkterna ej ökar i den takt som krävs för att finansiera den kostnadsökningen.
- Vid fördelningen av budgetramarna har utgångspunkten varit de olika verksamheternas ramar 2019-05-01.
- Kommunbidrag för löneökningar finns budgeterade under varje nämnd och det är upp till varje nämnd att hantera detta
- Nämndernas ramar har inflationsuppräknats med 2,0 procent.
- Personalomkostnadspåslaget är räknat på 39,2 procent.
- Vid beräkning av kapitalkostnader har en internränta på 1,5 procent använts.
- De politiska satsningar som berör nämnderna framgår av verksamhetsplanens inledning och ingår i

nämndernas ramar.

5.7 1.7 Taxor och avgifter

Genomgång ska ske av samtliga taxor och avgifter som tillämpas. Nämndernas ambitioner när det gäller avgiftsfinansiering ska klargöras. Beslut om taxor ska beslutas på kommunfullmäktiges möte i oktober.

De affärsdrivande verksamheterna inom samhällsbyggnadsnämnden utgör särskilda balansräkningsenheter som tillgodoräknas och belastas sitt resultat genom reglering mot resultatutjämningsfonder. Beslut om resultatdisposition tas i respektive bokslut.

Enheterna svarar för sina anläggningstillgångar och sitt rörelsekapital. För förvärv av anläggningar fordras medgivande av kommunfullmäktige.

Taxenivåerna beslutas av kommunfullmäktige. Enheterna ska långsiktigt ha full kostnadstäckning inklusive kapitalkostnader och administrationsersättning. Därvid ska eventuella framtida återställningskostnader eller stora underhållsbehov beaktas. I budgeten angivna totala investeringsramar för enheterna disponeras av nämnd.

5.8 1.8 VA-verksamheten

För att skapa en långsiktigt hållbar VA-försörjning sker arbete kontinuerligt i enlighet med kommunens VA-plan.

Resultaträkning

Resultaträkning (Tkr)	Bokslut 2018	Prognos 2019	Budget 2020
Verksamhetens intäkter	52 915	54 106	55 300
Verksamhetens kostnader	-46 945	-46 786	-48 006
Avskrivningar	-5 053	-6 370	-6 344
Verksamhetens nettokostnader	917	950	950
Finansiella intäkter	42	50	50
Finansiella kostnader	-959	-1 000	-1 000
Årets resultat	0	0	0

Balansräkning

Balansräkning (Tkr)	Bokslut 2018	Prognos 2019	Budget 2020
Tillgångar			
Anläggningstillgångar	161 355	192 254	234 710
Omsättningstillgångar	13 830	10 000	10 000
Summa tillgångar	175 185	202 254	244 710
Eget kapital	0	0	0
Därav årets resultat	0	0	0
Investeringsfond	19 486	20 794	20 710
Långfristiga skulder	148 391	173 960	216 000
Kortfristiga skulder	7 308	7 500	8 000

Summa skulder och eget kapital

175 185

202 254

244 710

5.9 1.9 Renhållningsverksamheten

Renhållningsverksamheten drivs enligt planerna och arbete med handlingsplan inför den regionala avfallsplanen tillsammans med GR pågår kontinuerligt.

Resultaträkning

Resultaträkning (Tkr)	Bokslut 2018	Prognos 2019	Budget 2020
Verksamhetens intäkter	31 778	30 327	32 000
Verksamhetens kostnader	-30 635	-36 397	-30 732
Avskrivningar	-1 545	-1 330	-1 268
Verksamhetens nettokostnader	-402	-7 400	0
Finansiella intäkter	29	30	30
Finansiella kostnader	-14	-30	-30
Årets resultat	-387	-7 400	0

Balansräkning

Balansräkning (Tkr)	Bokslut 2018	Prognos 2019	Budget 2020
Tillgångar			
Anläggningstillgångar	6 847	10 372	10 604
Omsättningstillgångar	5 786	4 000	4 000
Summa tillgångar	12 633	14 372	14 604
Eget kapital	0	0	0
Därav årets resultat	-387	0	0
Investeringsfond	0	0	0
Långfristiga skulder	3 106	4 872	5 604
Kortfristiga skulder	9 527	9 500	9 000
Summa skulder och eget kapital	12 633	14 372	14 604

6 2 Bilagor

6.1 2.1 Investeringsplan 2020-2023

Nämnd:(Belopp i tkr)	2020	2021	2022	2023
Investering, namn				
Årsanslag	1 000,0	1 000,0	1 000,0	1 000,0
IT-investeringar	11 800,0	12 200,0	12 600,0	13 000,0
Markreserv	20 000,0	20 000,0	20 000,0	20 000,0
Parkeringshus		30 000,0	30 000,0	
Ekonomsystem	3 000,0			
E-arkiv	500			
Ärendehanteringssystem	500	500		
Totalt KS	36 800,0	63 700,0	63 600,0	34 000,0
Säkerhetsförebyggande åtgärder UBN	4 347,0	4 880,0	2 870,0	5 660,0
Säkerhetsförebyggande åtgärder KFN	1 510,0	0	610	0
Upprustning skol- och förskolegårdar	900	900	900	900
Myndighetskrav	500	500	500	500
Energibesparande åtgärder	500	500	500	500
Ombyggnad ventilation skolor o förskolor	0	500	2 350,0	8 500,0
Värmekonvertering skolor o förskolor	1 800,0	550	500	0
Ombyggnation ventilation idrottsanl o museer	0	50	500	0
Ombyggnation ventilation omsorgslokaler	0	0	50	750
Värmekonvertering Idrottsanl och museer	0	0	500	0
Värmekonvertering Uthyrningslokaler	0	500	0	0
Maskinpark kök förskola	500	200	200	200
Maskinpark kök skola	500	500	500	500
Upprustning idrottsanläggningar	600	600	600	600
Arbetsmiljöåtgärder skolor och förskolor	300	300	300	300
Mindre anpassningar skolor och förskolor	3 000,0	3 000,0	3 000,0	3 000,0
Årsanslag fastighet (övrigt)	10 000,0	10 000,0	10 000,0	10 000,0
Inventarier kök	500	200	200	200
Kostutredning	5 000,0	2 000,0	0	0
Nya boenden FH (Skeplanda)	36 614,0			
6 lägenheter i gruppbostad 3 boenden	500	500	40 413,0	40 413,0
Daglig verksamhet	500	500	500	16 450,0
Korttidstillsyn och lägervistelser för barn/ungdomar FH				19 500,0
Lägerverksamhet				5 600,0
Surteskolan	500		600	50 000,0
Bohusskolan	500	52 652,0	52 652,0	
Ersätta Madenskolan		66 500,0	66 500,0	
Tillbyggnad Alboskolan		52 500,0	52 500,0	
Förskola Norra Kilandavägen	57 268,0	11 900,0	6 832,0	
Da Vinci/Ale kulturrum ombyggnad	3 500,0			
Ny förskola Folketshusvägen	30 000,0			
F-6 skola Nol/Alafors	700	50 000,0	100 000,0	100 000,0
Utredning skolområde Älvängen	1 500,0			

Ersättning Hövågen fsk	500	39 400,0	40 400,0	
Ny förskola 1 Älvången		40 000,0	40 000,0	
Utredning skolområde Skepplanda	1 000,0			
Omställning Garnvindeskolan			3 000,0	45 000,0
Omklädningsrum Jenny lund		4 000,0		
Reinvesterings anslag Internservice	1 000,0	1 000,0	1 000,0	1 000,0
Totalt Service nämnden	164 039,0	344 132,00	428 477,0	309 573,0
Årsanslag ATO	2 750,0	2 750,0	2 750,0	2 000,0
Fordon FH Skolskjuts	600	1 500,0	1 000,0	1 000,0
Totalt OAN	3 350,0	4 250,0	3 750,0	3 000,0
Årsanslag UBN	5 000,0	5 000,0	5 000,0	5 000,0
Inventarier vid ny/till/ombyggnad fsk/skola	5 000,0	6 000,0	0	20 000,0
IT-investeringar UBN (Datorer grundskolan)	1 250,0	1 000,0	1 000,0	1 000,0
Totalt UBN	11 250,0	12 000,0	6 000,0	26 000,0
Reinvestering kultur- och fritid	1 000,0	1 000,0	1 000,0	1 000,0
Offentlig utsmyckning	500	500	500	500
Konstgräsplaner				2 000,0
Nya ismaskiner Ale Arena	1 500,0		1 500,0	
Totalt KFN	3 000,0	1 500,0	3 000,0	3 500,00
Utbyggnad av GC-nät	3 000,0	3 000,0	3 000,0	3 000,00
GC Alingsåsvägen	4 150,0	0	0	0
Säkra skolvägar/Trafikssäkerhetsfrämjande åtgärder	1 500,0	1 500,0	1 500,0	1 500,0
Utbyte gatubelysning K	10 500,0	10 500,0	2 500,0	2 500,0
Utbyte gatubelysning landsbygden	600	600	600	600
Armatyrbbyte till LED	6 000,0	6 000,0	0	0
Utbyggnad enligt K 2020	1 500,0	1 500,0	1 500,0	1 500,0
Åtgärder pga ej utbyggda planer	500	500	500	500
Attraktivare älv K	100	100	100	100
Fordonsbyte parken	1 300,0	1 200,0	1 400,0	1 000,0
Just toppbelägg gator GC, slitlager	3 000,0	4 000,0	5 500,0	5 500,0
Ändrat huvudmannaskap	5 000,0	5 000,0	5 000,0	5 000,0
Bil mäthenheten	400	0	0	0
Lekplats Nödinge	2 000,0	0	0	0
Infrastruktur vid exploatering	20 000,0	20 000,0	20 000,00	20 000,0
Ladd-infrastruktur				
Årsanslag				
Lekplats & -utrustning	200	200	200	200
Parkutrustning	200	200	200	200
Trygghetsfrämjande åtgärder	500	500	500	500
Dammsäkerhet	100	100	100	100
Reinvestering, kontors möbler, scanner m.m.	200	200	200	200
Digitaliseringsprojekt , Castor , E-tjänster	400	300	300	300
Digitaliseringsprojekt äldre DP	500	200	200	200
Ortofoto & laserskanning	0	300	0	400
Mätutrustning, kompl. & uppgradering	100	0	100	0
Cirkulationsplats , GC väg till förskola Norra Kilandavägen	15 000,0			
Mätutrustning totalstation	0	0	300	0
Garage 300 tkr (hyra till fastighet)	300	0	0	0

Summa skattefinansierat	77 050,0	55 900,0	43 700,0	43 300,0
Va				
Ombyggnad /nedläggning Älvängen R, ledningar & 2 pumpstationer	25 000,0	50 000,0	28 000,0	2 000,0
Va reinvest / Va sanering	5 000,0	5 000,0	5 000,0	15 000,0
VA anslutningar	2 000,0	2 000,0	2 000,0	2 000,0
Vattenmätare (inkl mätarbrunnar på nätet)	1 000,0	1 000,0	800	800
Ny matarledning från Dannemark	0	5 000,0	0	0
HR + VA-ledningar Ramstorp	0	0	15 000,0	0
Ombyggnad avloppspumpstationer	2 000,0	2 000,0	2 000,0	2 000,0
VA-övervakningssystem utbyggnation/optimering	300	300	300	300
Sanering Knapptorp	2 500,0	0	0	0
Renovering vattenreservoarer	0	600	600	200
Reservkraftverk pumpstation	0	800	500	700
Sanering Byvägen	3 000,0	0	0	0
Huvudledning Skepplanda	6 500,0	6 500,0	0	0
Sanering Skolvägen Bohus	0	0	0	3 000,0
Förnyelse ventiler, brandposter, brunnar	1 500,0	1 500,0	1 500,0	1 500,0
Summa Va	48 800,0	74 700,0	55 700,0	27 500,0
Renhållning				
Containers ÅVC	100	100	100	100
Ombyggnad nyetablering ÅVS KNI	100	100	100	100
Skalskydd ÅVC Sörmossen	1 300,0	0	0	0
Summa renhållning	1 500,0	200	200	200
Totalt SHB	127 350,0	130 800,0	99 600,0	71 000,0
Totalt kommunen	345 789,0	556 382,0	604 427,0	447 073,0

6.2 2.2 Exploateringsplan 2020-2023

Mkr	2019	2020	2021	2022	2023
Kostnader					
Lärkås/Keilers Damm					
Kronogården	10	2	1		
Nödinge centrum	1	2	30	30	30
Älvängens centrum		2	2	15	30
Gustavas plats		1			
Kärrvägen	1	1			
Osbacken		3			
Äskekärr		5			
Svenstorps handelsområde	1	3	2	1	
Skepplanda verksamhetsområde	2				
Summa	15	19	35	46	60
Intäkter					
Kronogården	18	3			
Nödinge centrum			15	15	
Älvängens centrum				25	25
Gustavas plats		8			

Mkr	2019	2020	2021	2022	2023
Kärrvägen	7		2	2	
Vallmovägen		3			
Påvelsväg			2		
Osbacken		1	1	1	
Äskekärr		5	5	5	
Svenstorps handelsområde		2	2	2	2
Skepplanda verksamhetsområde	1	1	2		
Summa	26	23	29	50	27
Netto	11	4	-6	4	-33